Effecten in Picasa

De veranderingen in **Picasa 3.6** en **3.8** spelen voor dit onderwerp geen rol - hoogstens zijn er kleine verschillen in de schermafbeeldingen. Zie Intro Picasa 3.6NL en Intro Picasa 3.8NL.

We zijn toe aan de letter **E** en ik begin met **Effecten**. Deze mag je bij het corrigeren van een gewone fotoserie niet gebruiken, maar op die regel zijn er incidentele uitzonderingen zoals **scherper maken** en **geleidelijke tint** - het laatste om een "witte lucht" een spoortje kleur te geven.
Maar voor het overige gebruik je die effecten alleen voor foto's waar je iets bijzonders mee wilt gaan doen en die je voor dat doel door middel van exporteren apart hebt gezet.

Picasa heeft maar twaalf effecten, maar omdat je alles met alles kunt combineren, zijn de mogelijkheden eindeloos. Je ziet ze in het derde paneeltje van het bewerkingsvenster:

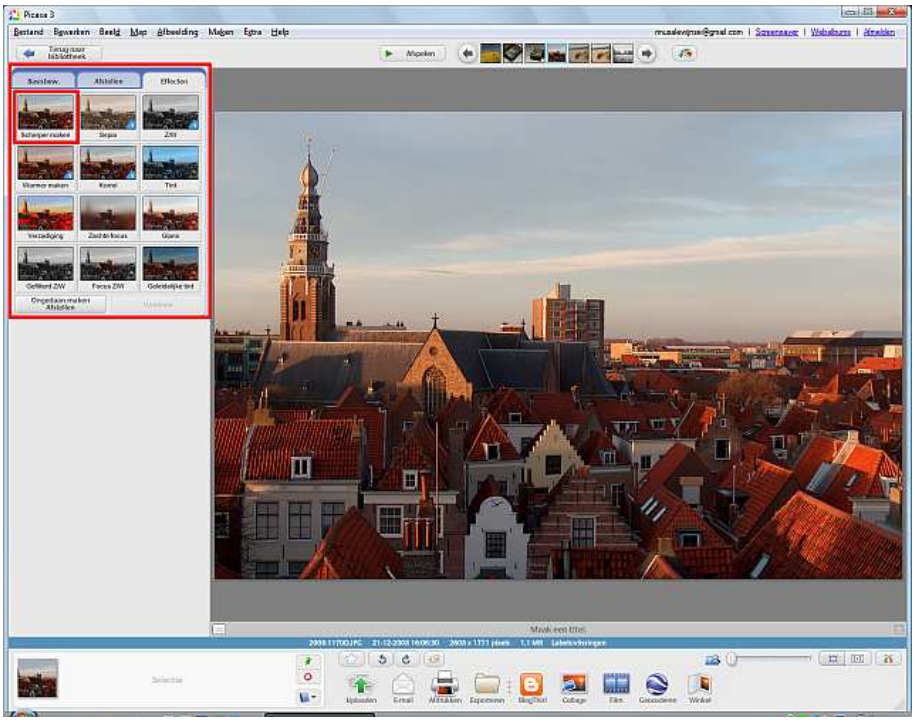

Hieronder links is het roodomrande paneeltje wat groter afgebeeld:

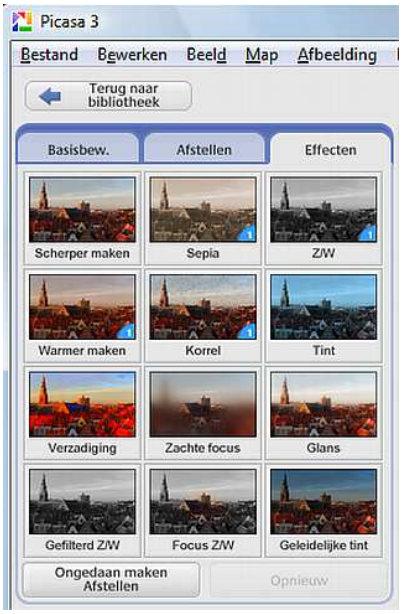

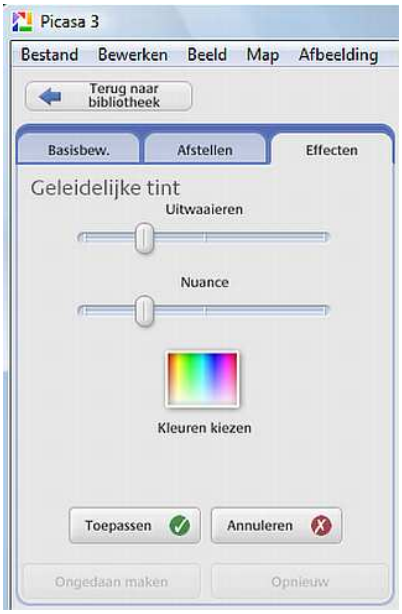

Het leuke is dat het resultaat van de diverse effecten al in de ‘knoppen’ wordt getoond, al is dat meestal maar één voorbeeldje uit vele variatiemogelijkheden. De knoppen waarbij er in een blauw hoekje het cijfer 1 staat, hebben onmiddellijk effect en zijn ook bedoeld om maar 1x aan te klikken, al kun je met 2 of 3x klikken het effect wel overdrijven. Onder de overige knoppen zitten meer of minder uitgebreide instelpaneeltjes verborgen zoals hierboven rechts. Je kunt rustig experimenteren, want je kunt alles weer ongedaan maken.

Hieronder behandel ik in vogelvlucht alle effecten en beperk ik mijn commentaar tot het hoogst noodzakelijke. Je moet zelf experimenteren om de mogelijkheden te verkennen.

*Opmerking: in **Picasa 3.8** kun via de nieuwe knop “Picnik” in het paneeltje voor de Basis-bewerkingen nog tientallen andere effectjes en toevoegsels vinden die meer bedoeld zijn voor aanvullende “kitsch & kolder”. Zie daarvoor Picnik via Picasa.*

Scherper maken

Nu de knop **Scherper maken** (linksboven). Daarop stond in Picasa2 ook cijfer 1 in de hoek, maar gelukkig is in de sterkte van dit effect in Picasa3 instelbaar geworden, want het was vaak te sterk en daardoor zelden bruikbaar.
Hieronder heb ik om het effect te overdrijven het schuifje helemaal naar rechts gesleept:

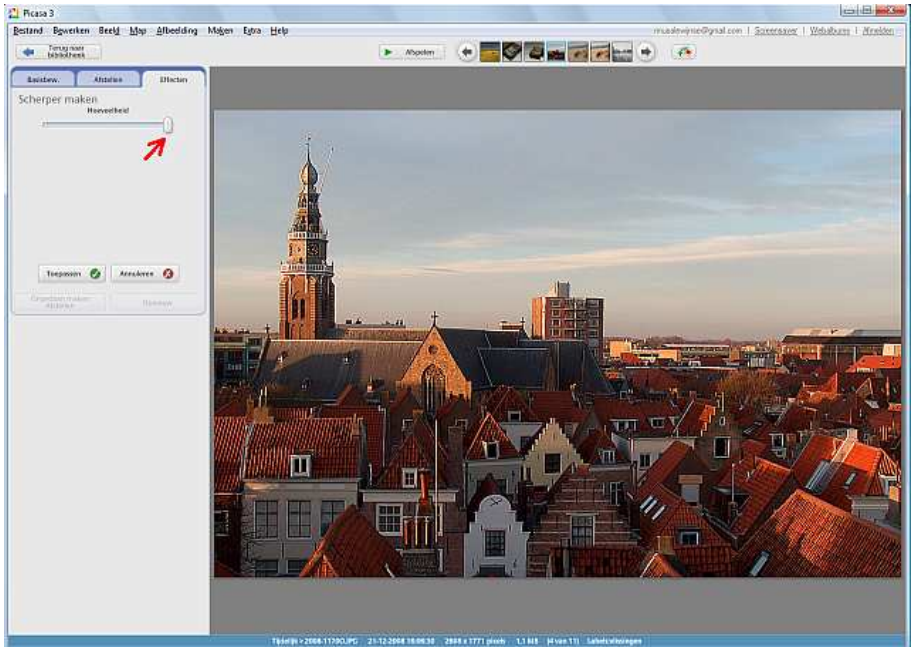

In dit voorbeeld is dat misschien niet zo goed te zien, maar op mijn scherm doet de foto nu “pijn aan mijn ogen”, dus een reden om deze handeling meteen te **Annuleren**.

De enige reden om dit effect te gebruiken is als de foto een klein beetje onscherp is (een storend onscherpe foto moet je meteen weg gooien) of veel kleine details bevat die je iets beter zichtbaar wilt maken. Scheefstandscorrectie (recht maken) veroorzaakt een lichte onscherpte die je heel goed kunt compenseren door het schuifje op ¼ te zetten.

Sepiakleuring

Deze inmiddels bekende foto leent zich daar bijzonder goed voor, omdat hij (behalve een paar moderne details die je in Picasa niet kunt verdoezelen) ook in 1888 gemaakt had kunnen zijn. Daarom heb ik hem met bijsnijden de klassieke 4:3 verhouding van een oude 9x12 platencamera gegeven en als ik dan op de 2e knop in het paneeltje klik, zie je het effect van deze antieke kleuring onmiddellijk:

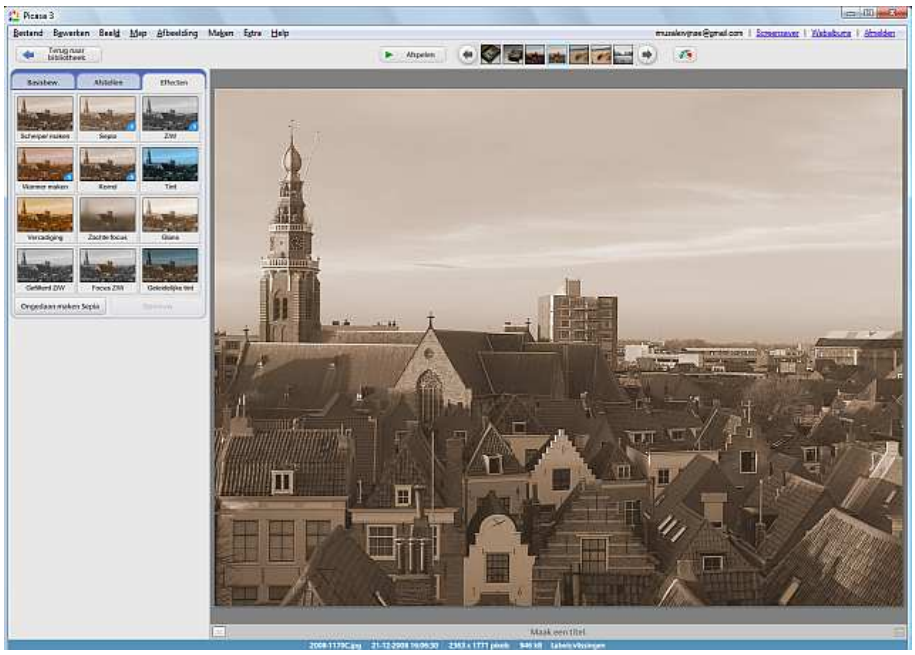

Opmerking: hoewel de knop bedoeld is voor eenmalig gebruik, kun je hem wel meerdere keren aanklikken. De foto wordt dan steeds fletser en dat kan bij portretten van pas komen.

Het resultaat maakt een wat fletse indruk, maar dat kan met een knop zoals **Auto-contrast** snel worden verholpen.

Omzetten naar Zwart-wit

Als ik de sepiakleuring ongedaan maak en vervolgens op de 3e knop in het paneeltje klik, wordt de kleurenfoto onmiddellijk in grijstinten omgezet zoals hieronder:

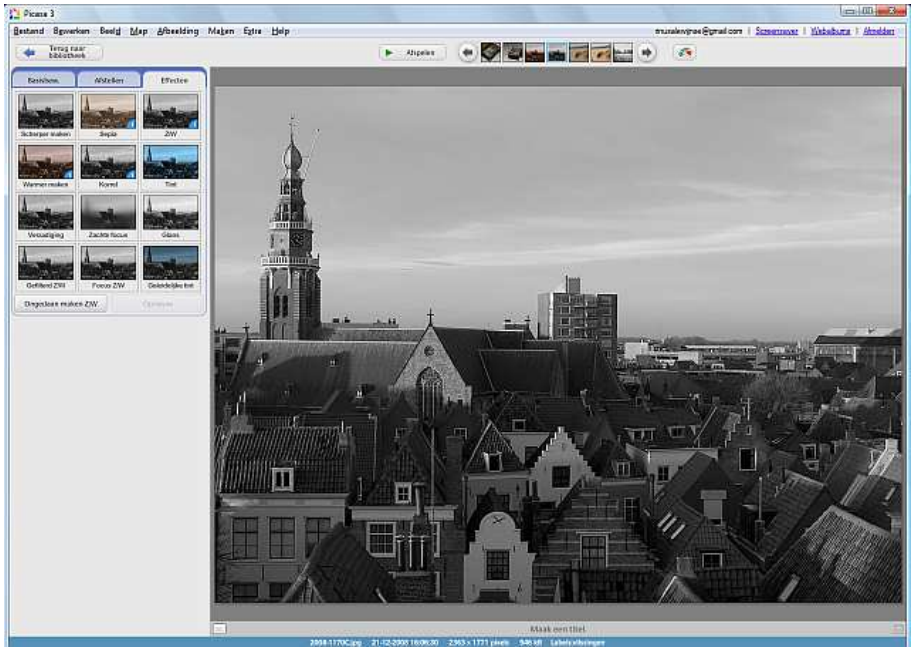

Als je dit resultaat toch niet zo geslaagd vind, kun je ook gaan experimenteren met andere manieren om “zwart-wit” te maken zoals **Gefilterd Z/W** of **Focus Z/W** of zelfs **Tint**.

Opmerking: het is wonderlijk om te bedenken dat ik in de periode 1965 tot 1995 duizenden zwart-wit foto’s heb vergroot en afgedrukt en ingeplakt en dat nu alles digitaal en in kleur en snel gaat en dat je desondanks soms nog prachtige verstilde zwart-wit foto’s ziet.

Warmer maken

Als ik de omzetting naar zwart-wit weer ongedaan maak en op de 4e knop in het paneeltje klik, zie je dit effect onmiddellijk:

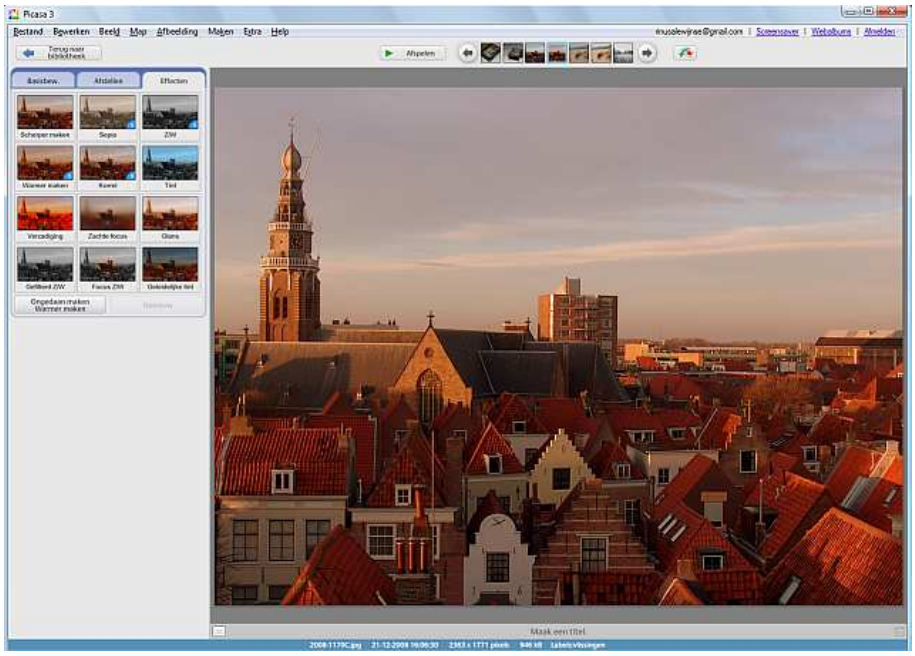

Opmerking: je kunt ook meerdere malen klikken om het effect nog extremer te maken.

Dit is duidelijk teveel van het goede, maar als je de knop alleen aanwijst, verschijnt er een tip dat deze functie vooral is bedoeld om huidtinten te verbeteren en dat kun je hieronder goed zien: links de “natuurlijke”, tamelijk koele (blauwige) flitsfoto en rechts een toch meer aantrekkelijke en warmere persoonlijkheid:

Als je toevallig een wat koel uitgevallen flitsserie tijdens een receptie hebt gemaakt, is het dus verstandig om alle foto’s zo’n “warmtebehandeling” te geven en dat gaat in Picasa heel eenvoudig: selecteer die serie en kies dan bovenaan **Afbeelding > Meerdere bewerken > Warmer maken**. Voor de incidentele flitsfoto’s binnenshuis zal dat meestal niet nodig zijn.

Korreligheid toevoegen

Vroeger moest je een 400 ASA (ISO) film in je camera doen als je van te voren wist dat je met weinig licht foto’s moest maken. Maar dan wist je ook dat je korrelige resultaten kreeg en dat effect kun je in Picasa nabootsen door eerst op de 3e knop en daarna op de 5e knop in

het paneeltje te klikken. Dan zie je dit effect onmiddellijk:

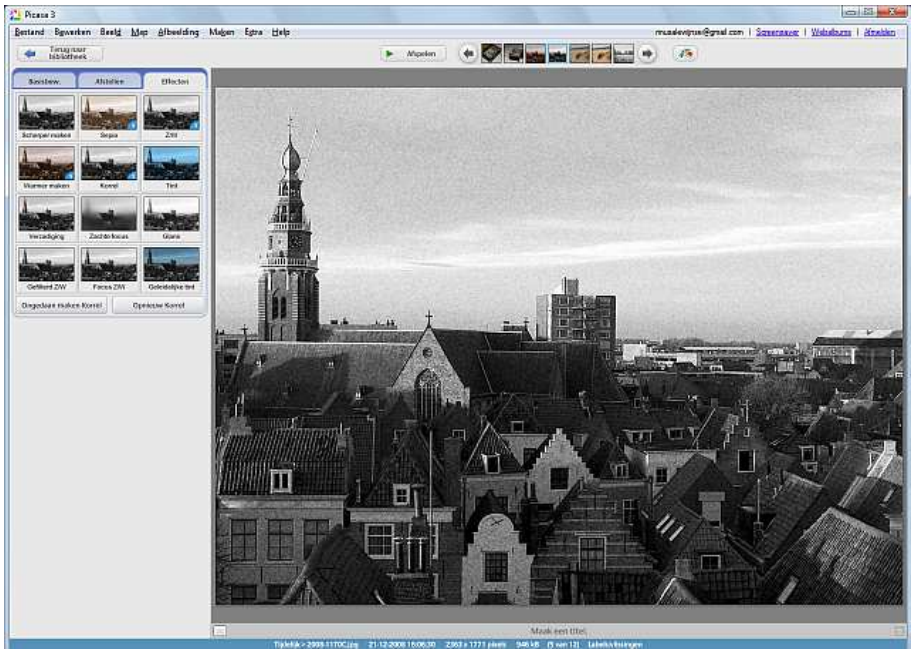

Om het effect duidelijker te demonstreren, heb ik 3x op die knop geklikt. Maar als ik een detail uitvergroot, dan zie je hieronder dat zelfs 1x klikken al een groot verschil maakt:

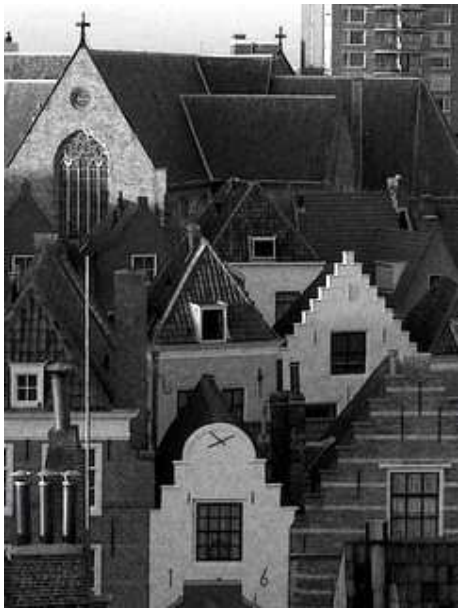

Je weet misschien dat als je een te donkere (dus onderbelichte) digitale foto probeert “op te peppen”, dat je dan ook een lelijk en korrelig effect krijgt (dat is pixelruis). Dus in een gewone serie zul je er geen behoefte aan hebben om gave foto’s artistiekerig te gaan verkorrelen. Dat effect zou je namelijk ook krijgen als je je camera altijd op ISO 400 of hoger instelt en dat doet een verstandig mens ook niet. Dus het is een effect dat zelden van pas zal komen.

Zwart-wit in kleur (tint)

Als ik (uitgaande van de normale kleurenfoto) op de 6^{e} knop in het paneeltje klik, krijg ik onmiddellijk een zwart-wit foto, want Picasa neemt de kleur “wit” als beginsituatie:

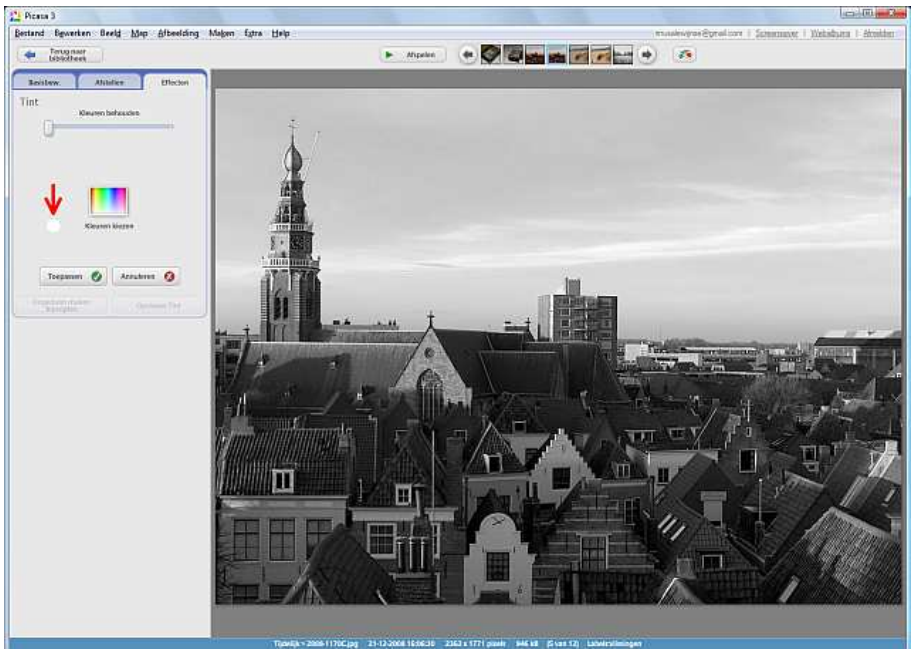

Deze versie is meteen al mooier dan de toch wat saaie zwart-wit foto die je krijgt als je het gewone **Z/W-knopje** gebruikt. Dus als je dit al voldoende vindt, kun je meteen op de knop **Toepassen** klikken. Maar om de vele andere mogelijkheden te demonstreren, ga ik nog even door.
Boven in het paneeltje is er een schuifje **Kleur** behouden en als je dit voorzichtig naar rechts sleept, komt er steeds meer kleur inde foto terug. Halverwege heb je ongeveer het effect van de eerste kleurenfoto's uit de dertiger jaren:

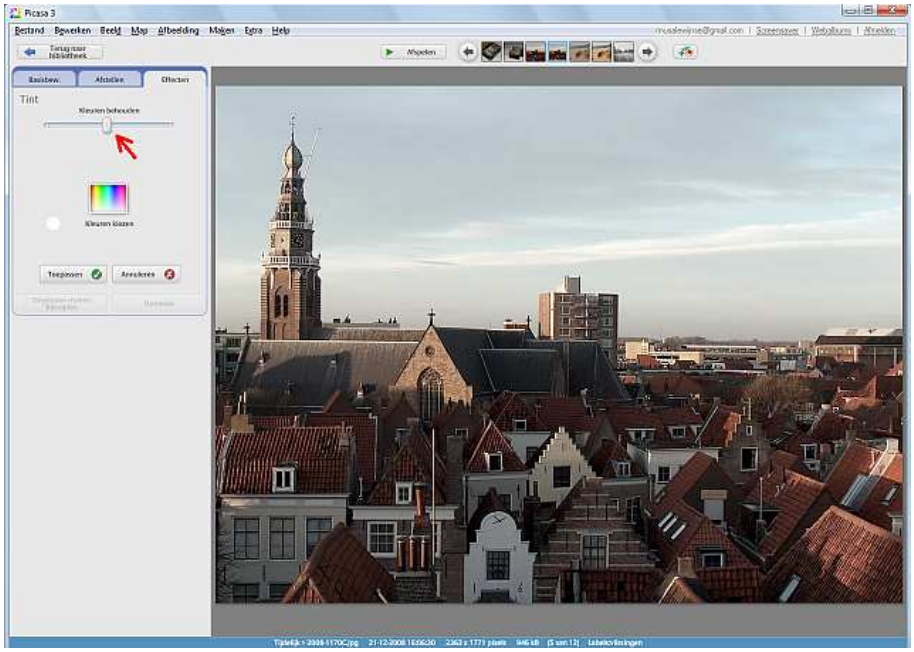

Maar als je dit schuifje weer terugsleep en vervolgens met de muis in het kleurenspectrum klik, verandert de muis in een pipetje en kun je een willekeurige kleur in de honingraat of in het spectrum aanwijzen en zie de kleur van de foto onmiddellijk veranderen:

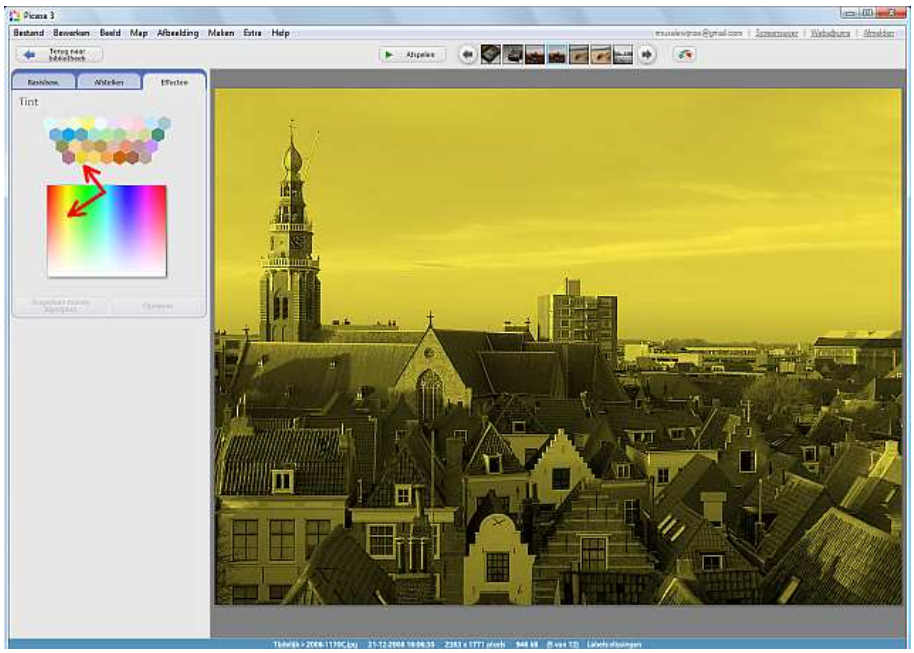

Je hebt dan de keus uit een vrijwel onbeperkt aantal kleurnuances en je keuze wordt dus bepaald door wat je toevallig mooi vindt of door een bepaald doel.

Zwart-wit in kleur (tint)

Klik nu op de 7e knop **Verzadiging** in het roodomrande paneeltje. Dan krijg je onmiddellijk een foto waarin de kleuren al een beetje “feller” dan normaal zijn, maar nog niet onnatuurlijk aan doen:

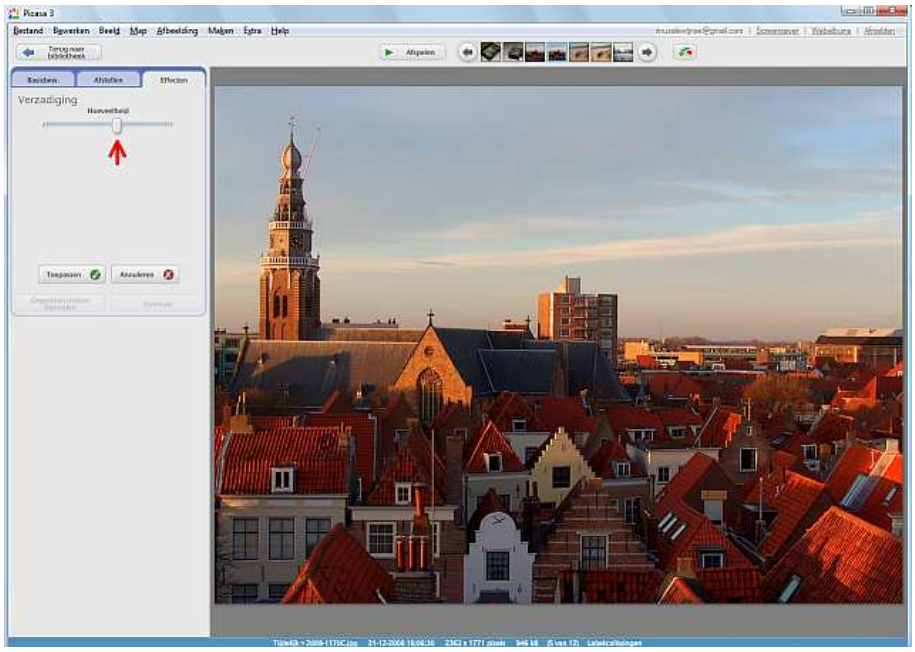

Als je het schuifje helemaal naar links sleept, krijg je een zwart-wit foto die hetzelfde is als wanneer je het gewone **Z/W-knopje** zou gebruiken. Maar als je het schuifje helemaal naar rechts sleept, krijg je deze overdreven kleuren:

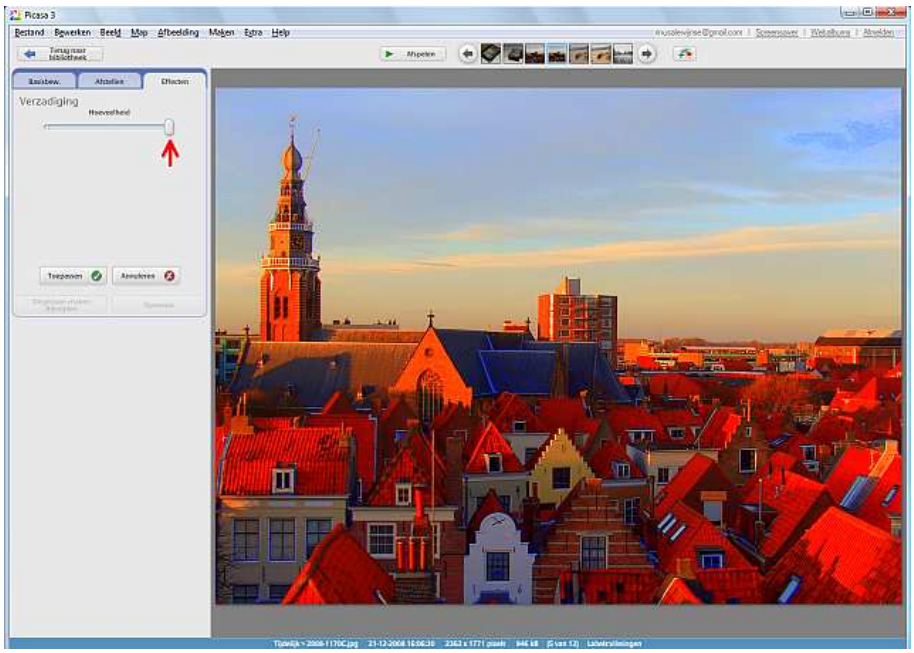

Zoiets geks kan natuurlijk best eens van pas komen voor een grapje en misschien dat een iets normalere stand van pas kan komen om een erg mistige foto wat meer fleur te geven, maar daarmee houden de toepassingsmogelijkheden wel zo ongeveer op.

Soft-focus (zachte scherpte)

Vreemd genoeg is het moeilijk om een geschikte foto te vinden om dit effect overtuigend te kunnen demonstreren, want het gebied dat scherp moet blijven, moet zich ongeveer in het midden van de foto bevinden en de omgeving moet heel eentonig zijn, anders verdragen onze ogen de onscherpte daarvan niet goed. Dus de romantische soft-focus prenten van bruidsparen zijn eigenlijk slechte voorbeelden en ook een beetje uit de tijd.

Maar het onderstaande bed van overdadig bloeiend gipskruid doet het geweldig, want als ik op de 8^{e} knop in het paneeltje klik, krijg ik onmiddellijk een zeer verrassend resultaat:

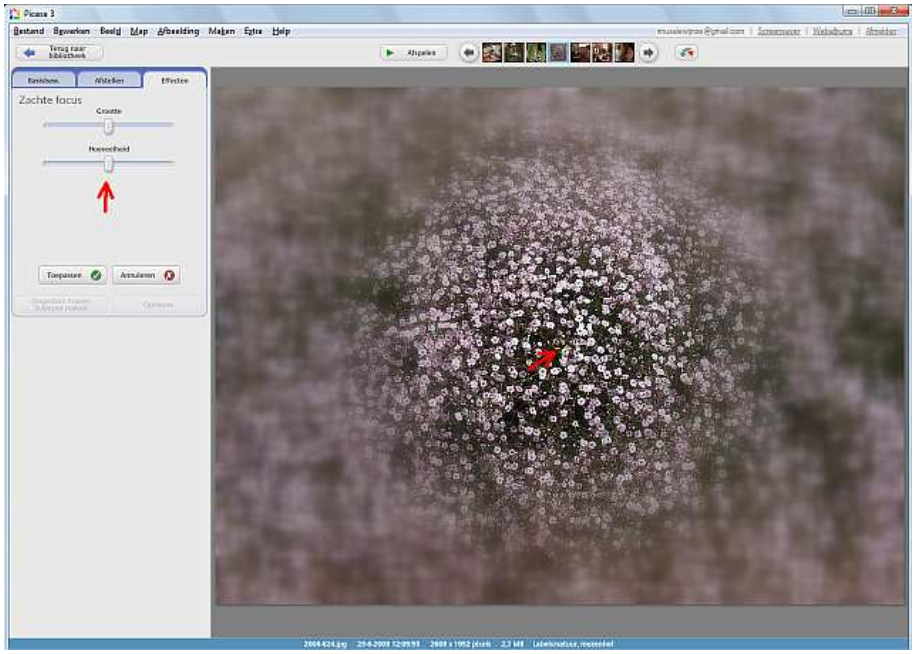

Het instelpaneel heeft twee schuifjes (boven de rode pijl): **Grootte** (diameter van de cirkel) **Hoeveelheid** (mate van onscherpte). Beide staan in eerste instantie in het midden en door

ze met de muis te verslepen zie je onmiddellijk wat er gebeurd.
In het midden van de foto staat een groen markeringsteken (bij de rode pijl) en dat kun je verslepen om de scherptecirkel te verplaatsen.

Glans toevoegen

Dit effect is bedoeld om een foto een romantische overstraling te geven en als ik op de 9e knop in het paneeltje klik, krijg ik onmiddellijk een resultaat dat toch beter klopt met mijn herinnering aan die overweldigende witte winterwereld:

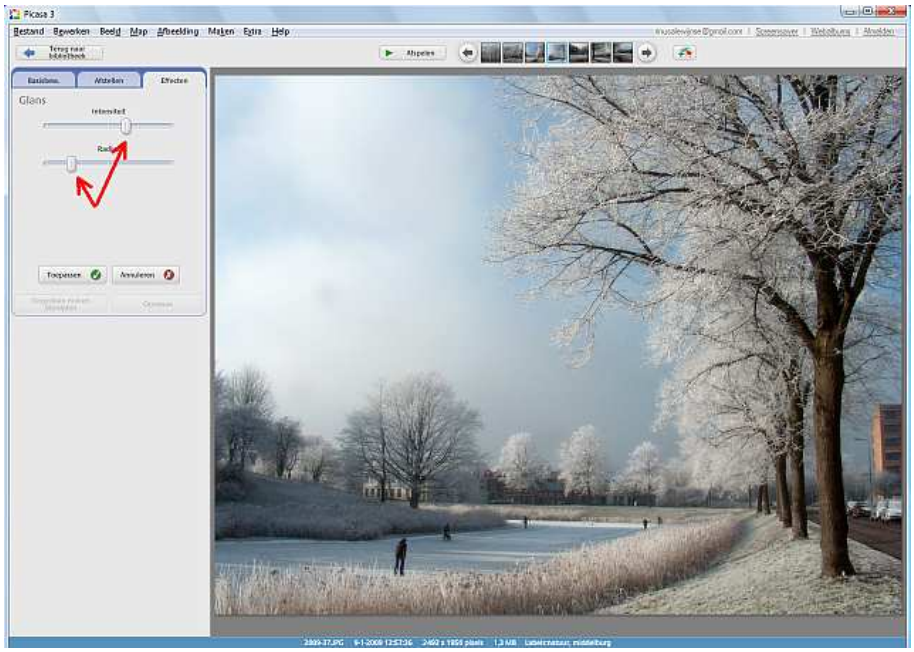

Het instelpaneel heeft twee schuifjes (boven de rode pijlen): **Intensiteit** (toename van helderheid) en **Radius** (diameter, maar waarvan?). Beide staan ogenschijnlijk willekeurig, maar dat blijkt toch een uitstekende keuze te zijn, want als je gaat slepen wordt het effect te sterk of te zwak. En hoe groter je de “radius” maakt, hoe onscherper de foto wordt.

Opmerking: het is natuurlijk niet verboden om dit effect zo nu en dan toe te passen op een daarvoor geschikte foto in een gewone serie, maar dan zul je ervaren dat je de foto’s ter weerszijden ook een beetje glans moet geven om de overgang niet te groot te maken.

Zwart-wit via een kleurfilter (gefilterd z/w)

Vroeger schroefde je als zwart-fotograaf een kleurfilter op je lens om de verhoudingen van de grijstinten te beïnvloeden en je er meestal maar drie: geel, groen en rood.
In Picasa kun je dit effect nabootsen met de 10e knop in het paneeltje. De foto wordt dan in eerste instantie neutraal zwart-wit weergegeven, maar als je in het kleurenspectrum klikt, verandert de muispijl in een pipetje waarmee je langs alle kleuren kunt ‘wandelen’. Je ziet dan heel merkwaardige veranderingen in de zwart-wit foto.

Voor het resultaat hieronder heb ik het pipetje bovenin de rode baan gezet (bij de rode pijl):

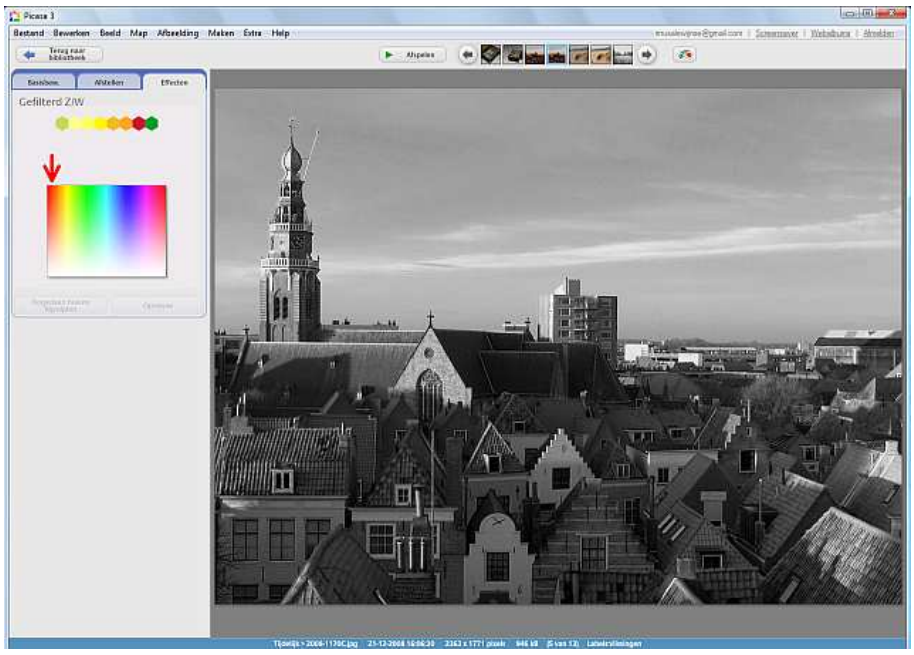

Deze zwart-wit versie is veel interessanter dan de neutrale, want alles wat in de originele kleurenfoto richting blauw gaat, wordt dan donkerder weergegeven en dat was vroeger de truc om dreigende wolkenluchten te krijgen.

Opmerking: in combinatie met "tint" kun je heel subtiele effecten krijgen die zeer sfeervolle zwart-wit foto's kunnen opleveren. Maar dan moet je wel geduldig experimenteren.

Zwart-wit met een kleurspot

Ook hiervoor is het moeilijk om geschikte foto's te vinden om dit effect overtuigend te kunnen demonstreren, want het wordt al snel kitscherig. Maar deze bijna uitgebloeide hortensia doet het geweldig, want als ik op de 11^{e} knop in het paneeltje klik, krijg ik na enige aanpassing deze sublieme prent:

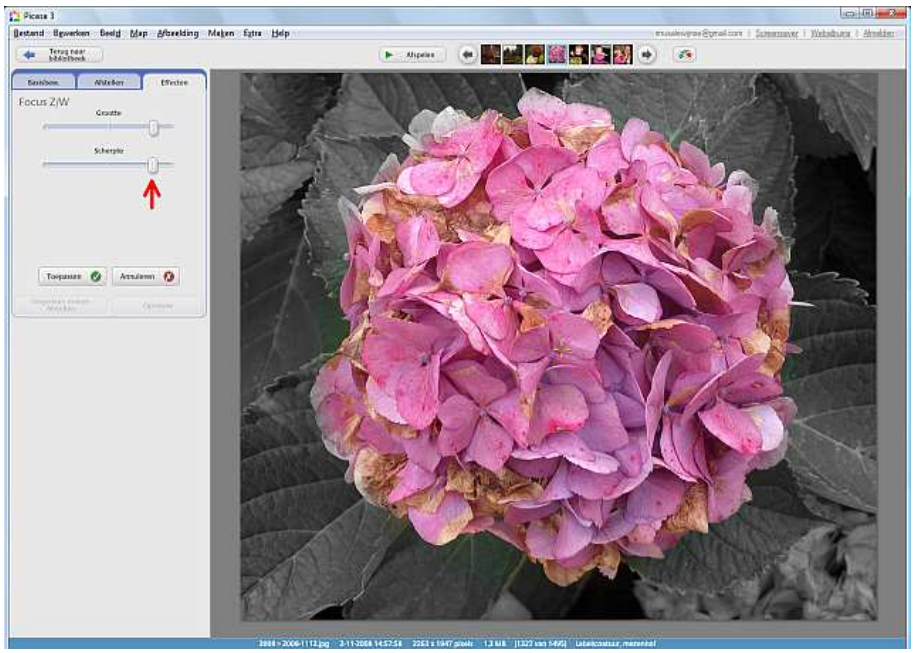

Het instelpaneel heeft twee schuifjes (boven de rode pijl): **Grootte** (diameter van de cirkel) en **Scherpte** (scherpte van de omtrek).

In het midden van de foto staat een groen markeringsteken en dat kun je verslepen om de cirkel te verplaatsen. Dat was hier niet nodig.

Verloopfilter voor de lucht (geleidelijke tint)

Ook hiervoor is het moeilijk om geschikte foto's te vinden om dit effect overtuigend te kunnen demonstreren. Maar met onderstaande zeegezicht zal het wel gaan:

Als je op de 12e en laatste knop in het paneeltje klik, zie je een paneeltje met twee schuifjes en een kleurenspectrum en een groen markeringsteken midden in de foto:
Dit teken moet je eerst naar de horizon slepen (als je het tevens naar links of naar rechts sleept, krijg je een scheve overgang)en vervolgens klik je dan in het kleurvlakje. Dan zie je een kleurenpalet en een spectrum en verandert de muispijl in een pipetje waarmee je een kleur kunt aanwijzen of uit het onderste deel van de foto kunt opzuigen.
Hoewel het meestal je bedoeling zal zijn om een absurd effect te krijgen, is het toch moeilijk een passende kleur te vinden, dus je bent wel even aan het zoeken. Als je tevreden bent, klik je op die kleur, want dan komen de schuifjes weer terug en krijg je weer een normale muispijl. Het bovenste schuifje heet **Uitwaaieren** (vaagheid van de overgang), het onderste **Nuance** (helderheid van de kleur).

Hieronder heb ik twee extreme standen gekozen: een haarscherpe overgang en helderheid nul (zwart) en eerlijk gezegd vind ik dit de meest bizarre versie:

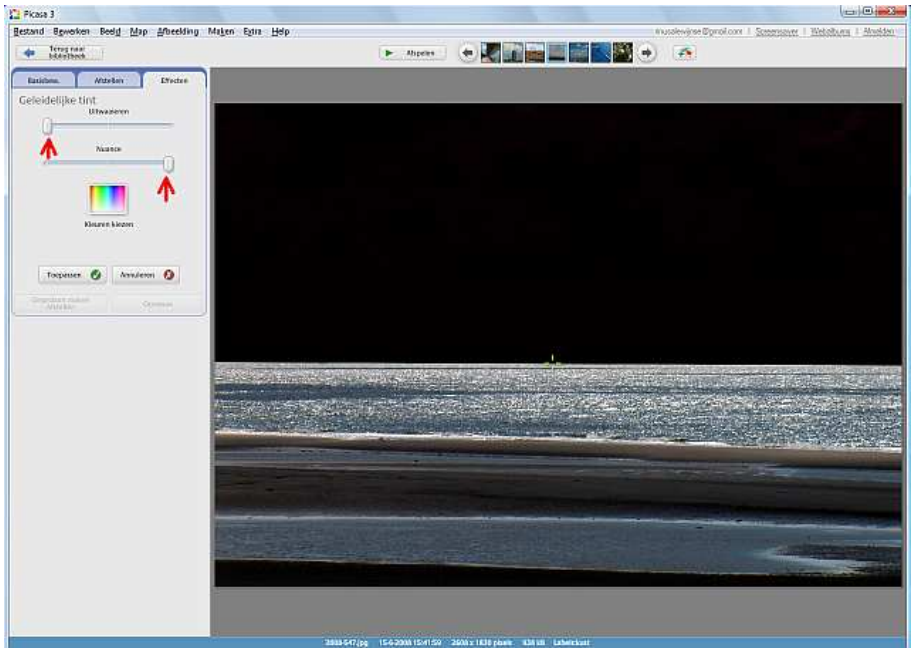

Opmerking: ik gebruik dit effect meestal bij heel gewone foto's die een nare (overbelichte) witte lucht hebben. Het is dan al voldoende om op de knop te klikken en de markering naar de juiste hoogte te slepen (dat komt niet zo nauw). De lucht wordt dan heel licht grijs.

Conclusie

Hiermee wordt deze serie over effecten in Picasa afgesloten. Er is dus voor elk wat wils, maar toch vooral voor foto's die je soms buiten je gewone serie nodig hebt voor een grapje of voor een mooie wenskaart.
Hoewel alle ingrepen ongedaan gemaakt kunnen worden, is het toch verstandiger om ze in geëxporteerde kopiebestanden uit te voeren, want dan kun je zorgeloos experimenteren.
Hopelijk is duidelijk geworden dat deze bijzondere effecten nauwelijks geschikt zijn voor "kitscherig gepimp" waar menigéén zo dol op is. Zie daarvoor Picnik via Picasa.